



BCU Cluj / Central University Library Cluj
**A' TSASZARI ÉS KIRALYI FELSÉG' KE-
 GYELMÉVEL.**

Indúlt Bétsből Aprilis' 27-dikénn. 1798.

O l o s z O r s z á g.

Ez az Ország nem szünik naponként háborusabb ábrázatba öltözködni. A' 22-dik Mártziusi Nápolyi leveleknek ez vólt a' summájok: — „

„Az egész Királyi birndalomban nagy hadi készületek tétettetnek annak meg-oltalmazható állapotba való helyheztetődése végett. A' hadi hajók mind ki-evezéshez készítettnek. *Abruzzóhoz* sok ágyuzó eszközök hordattatnak. A' Pattantyu₂sok' serege, 20 Kompániával neveltetik. A' Király el-útazott közelébről a' mostanában *St. Germa. us'* mejjékeim₂ fekvő táborhoz, a' hova a' fő Mi-

nister Ritter *Acton*, *Parisi* revü Generál-Quártély-mesterrel és 24 Királyi Adjutánsokkal együtt, már még a' Király előtt el-útazott volt. Három részből áll ez a' tábor; az egyik részt Gen. *Gambes*, a' másikat Gen. *Colli*, a' harmadikat Gen. *Salandre* vezéreli. —

A' Frantziáknak is mind számosodik még az a' fegyveres Kórdonnyok, melynek bal szárnya az egyik tenger partonn Anconában, a' jobb szárnya pedig a' másik tenger partonn Civita-vechiában végződén, a' Romai Respublikát kereftül övezi. Az Anconánál fekvő szárnya ennek, 35 ezer emberekből formálódik, a' kik Frantziák és Cisalpinusok. A' másik szárnyához t. i. Civita-vechiához, Aprilis 5-dikénn 1500, 6-dikánn esmet 1000, Frantzia katona útazott Rómánn kereftül. Feles ágyuzó kélzület is gyűjtetik Civita-Vehiához. —

A' Romai Respublikának határ-széleire több Frantzia fő tisztek ki-küldettettek, hogy vizsgálják-meg, mitsodás állopotban legyenek a' szél-erősségek minden esethez képeest.

Az a' Fárnési Palota Romában, a' mely a' Neapolisi Udvaré, közelébről a' Frantzia Directorium parantsolatjára, el-foglaltatott.

Ugy látfzik, hogy az ujj Romai Respublika szélesi-teni igyekezi a' Frantziák' oltalma alatt a' maga határait. A' Romai katonák az *Ostieri* Kastélyt, a' Tos-

kánai nagy Hertzegségnek egy bizonyos darab vidékével együtt, meg-szállották, az alatt a' szia alatt, hogy nékiek azokhoz julsók legyen.

A' Lyguriai tenger-partokón még mind nevékednek a' Mediterráneumi titkos expedítziónak Frantzia tsóportokból álló táborai: hanem az a' pont, a' hova az ő tzélozások concentrálodva legyen, még ma sinsen a' Politicusok előtt ki-poználvá. — Ennek a' Méditerráneumi expedítziónak neve tehát, még egy ideig tsak titkos expedítziónak neve alatt fog az Ujjságokban elő fordulni. — Ha az ehez való készületeket azonban vizsgálódó szemekkel meg-tekinti a' Politicus, alig tudja meghatározni, hogy ezek itt a' Mediterraneum tengerenn nagyobbak e', vagy pedig a' Canalis-béliek, a' Trosti, Havrei, és Dünkircheni kikötő-helyekbenn? — Ez a' Méditerráneumi titkok-titka, majd tsak hogy meg nem repesztí már az ujjságonn-kapó figyelmeteléseget. —

Egy Párisi Supra-Policus Ujjság-író, *Poultier*, ilyen meg-emészthetetlen super-képzéledést közöl a' maga Olvasóival ezen super-finom titok' tzéljáról: — „A' Törökök így (ízzoll *Poultier* fel-emelt izemöldökökkel); sem nem Palsavand Oglu-, sem nem az Orosz birodalom-, sem nem a' Német Császár-, hanem a' Frantziákkal egyesülve, Anglia- ellen készül hát-megett. Egy incroyable (hihetetlen) expedítziónak kell lenni munkában, a' melyen el-bámulna Europa (ha meg-esne). Tiz

napok alatt (NB. — ezt Apr. 12-dikénn írta ez a' Comis Historia-Iró) mindeneknek fel kell fedeztetődni. A' Törökök a' Frantziákkal egyesülve, a' Nagy Mogólt meg fogják támodni, az ő Státufsait el-foglalják, és az utánn az Anglusokat, a' Malaber' és Coromandel' partjairól, el-kergetik. — *Voyez vous ?*, —

(Sok e'-féle egyéb Comis Historiákat is irnak a' Párisi Ujjságok. A' Conservateur mint-ha neheztelne Dániára, 26 millió Livrákat és 6 Linea hajókat kíván tőlle a' Frantzia Respublikának, azonn kívül, hogy a' Dánus kikötő helyeket minden Anglus hajók előtt bé akarja azáratni. — Iratik továbbá, hogy Hamburg' várofsától is 18 milliókat kívánna a' Frantzia Respublika, hanem mind ezeknek, kivált a' Dániáról szolló dolognak, még sok dátumok kivantatnának az ő hitelesítésekre.)

A' Frantzia Directoriumtól mostanában *Garat* nevű hazafi indittatott egy idővel ez előtt Neápolis felé, mint Frantzia Követ, útra. Ugy tartják közönségesen, hogy ő vinné azon pontokat a' Neapolisi Udvarhoz, a' melyek szerént lábonn maradhat Frantzia ország és Neápolis között a' békesség. April. 1-ső napján már Meylandban járt ez a' Garat.

S p a n y o l O r f z á g.

Le-lépvén a' *Békesség' Fejdelme* a' fő Ministerség-ről, a' helyébe tétetett Minister *Saavedra* mingyár

az utánn egy Hirdetést tétettett Spanyol Országban a' Király' nevében Mártz. 23-dikánn közönségessé, a' melynek ez a' foglalatja: — „

„Nyilvánóságoson igen fontos dolog lévén az, hogy az a' barátság, szövetség, és egyefség, a' mely a' Spanyol és Frantzia Hatalmafságok között, a' melyek egyszersmind egymáfsal a' magok köz javok által is ölfzfe-kaptsóltatva vagynak, szerentsésen helyre-állittatott, leg kisebb megsérttetődés nélkül fenn-maradjon, erre nézve szükség, hogy a' Frantzia Hazafiak az én Státusfsaimban, bátorságot, oltalmat, és jól-való-fogadtatást találjanak. Azonban többek azok közzül, a' kik Frantzia Országból emigráltak, és a' kik az én S átussaimba barátságoson bé-fogadtattanak, az én várokozásomnak telyefséggel meg nem feleltenek: söt elenben minden alkalmatóságot felkerestenek, hogy a' tsendefséget meg háborithafsák, a' midönn a' magok gyűlölségeket a' többi Frantzia Hazafiak, és az ő Orzáglások-formája-iránt, nyilvánóságoson ki-mutatták, 's-a' mi hiv Jobbágyainkat is azok ellen fel-ingerelni igyekeztek. Mind azok az elzközök, a' melyek még eddig az ő hatarok köz'tt való tartatódások végett elő vétettek, gyümöltstelenek maradtanak. Hogy hát már most egy ilyen káros veszély, az igazság szerént gyökerestől ki-irtattathafsék, és minden kedvetlen következesek el-kerültethesenek, a' mi akaratunk az, hogy az én Orzáგomból minden Frantzia Emigránsok a' leg rövedebb idő alatt el-távozzanak. Azonban, hogy az a' szállás-adás-béli

barátság, a' mely ő hozzájuk eleintén az ő insé-
geikre való tekintetből mutatott volt, állók
egészfen meg ne vonattasék, meg engedem ré-
kiek, hogy azok közzülök, a' kiknek kedvek le-
hozzá, Majorca' szigetére által költözhesenek, és
ott a' magok attyokfiainak és barátjaiknak sege-
delmeiket is el-fogadhasaák. —

Ezen Frantzia Emigránsokról szolló rendelés
olyan szorosán bé-töltetik a' későbbi Madridi le-
velek szerént, hogy több más fő Emigránsokonn
kívül még Hertzég *Auray* sem nyerhette-meg az
ott maradhatást, a' ki, mint a' 18 dik Lajos' Követ-
je, úgy vólt a' Spanyol Udvarnál.

Egy más szembe-tünő következése vólt még
továbbá a' Spanyol Ministériumbéli változásnak
az is, hogy az-ólta a' Király az Anglus portékák-
nak minden kikötő-helyekbe való bé-vitettetődé-
sét meg-tiltotta. — Közönségesen szolva a' mosta-
ni fő Minister *Saavedra*, egy fő személynek tartat-
tik lenni ahban a' pártban, a' mely a' Madridiak
között Frantzia pártjának nevezetik: hanem még
eddig *Saavedra*, tsak Interimalis Minister, és úgy hal-
latik, hogy a' vólt Romai és most Párisi Spanyol
Követ *Azara* rendeltetett légyen a' Békefség' Fe-
jedelme' helyébe valóságos fő Ministerré; 's-hogy
Saavedra tsak a' Gróf *Cabarrus*' ajánlásából nyerte
légyen el 's-tsak az *Azara*' Madridba való meg-
érkezhetőség is az Interimális Ministerságot.

Fr a n t z i a O r f z á g.

Az Angliai expeditziónak szélső posztjainn már el-kezdődtek az apróbb verekedések. Aprilis' 8 dikán 32 Frantzia lapofs hajók a' *Havrei* kikötőhelyből ki-evezvén, valami Anglus hajókkal öfzfze tsaptak. Melyik verte-meg legerősebben a' másikat, nem tudhatni még. A' Frantzia tudósítottak annyit ír, hogy ők egy hajót sem hagytak oda: de azt sem írja, hogy ők is vagy egy Anglus hajót fogtak volna — 9-dikre virradó éjjel, ujjanton verekedés vólt, és hevesen folyt: hanem a' ki-menetele ennek sem tudatik még. Ilyen apróbb öfzfze tsapások szoktak a' nagy tsapásoknak elő-postáji lenni.

Azon rendelésben a' mely által a' Directorium a' Decások' első nájjának meg-tartását, a' napokban ujjanton szorosán meg parantsólta, előfordúlnak a' többek között még ezek a' pontok is: — A' mester-embereknek tsak a' Decás-naponn szabad, Vasár-naponn 's-egyéb eddig vólt innepnapokon pedig nem szabad, munka nélkül ülni; leg feljebb tsak az 5-dik napnak dél-utánnját tölthetik munka nélkül, azok, a' kiknek tettfszeni fog. Az olyan közönséges ceremoniák, a' melyek tsak Vasárnapokon szoktanak vólt esni, a' milyenek a' nagy városokban, a' hol sok katonaság fekszik, a' nagy paradék, most már soha nem mázfzor, hanem tsak a' Decás-napokon tartathatnak. Az olyan különösebb komédiai játék-darabokat, a' melyeket leg inkább vasárnapokon szoktak vólt el-jád-

zani, a' Decás- napokonn kell jádzeni. Végezetre az olyan Ujjság-iroknak, a' kik eddig a' mostani Frantzia Kalendarium szerént való dátumok mel. lé, könnyebbségnek okáért az annak meg felelő régi dátumot is oda tették, meg-parantsóltatott, hogy többé ne tegyék oda.

A' Párisi Nemzeti Inffitutum közönséges ulést tartott Aprilis' 4-dikénn. *Lafsus* nevü tag egy meg-ditserő bezzeddel magasztalta *Bayen* nevü tudós Chimicust, azért, hogy a' *Phlogistonnak* létit kétségbe hozta, és a' maga kétségeskedéséről a' Tudományok' Akademiáját egy irásban tudósította vólt. Az által tétetett *Lavoisier* ezen dolog iránt figyelmetelsé, a' mely ennek vizsgálódásai utánn ily nagy revolutziót okozott a' Chemiában. — General *Bonaparte* is jelen lévén ezen Ülésben, így bezzélt: — „Ö mostanában a' hadi munkát és a' tudományokat, tserélgetve folytatja: hanem majd továbbat tsak ezen utolsóbbakra kell magát néki is adni. A' hadakozás el-muló dolog, és egy olyan ember, mint *Bonaparte*, a' ki örökké hodoltatásokat akar tsinálni, szükséges, hogy a' tudományok' temérdek mezejét válozzza a' maga tsatázó mezejévé, nem tsak azért, hogy ez ditsőségesebb foglalatosság, hanem azért is, hogy amannál sokkal szélesebb mező, és tartósabb foglalatosságot szolgáltat, &c.

Gen. *Dallemagne*, a' ki a' Gen. *St. Cyr*' Romába való érkezése előtt a' Romai Frantzia se-reg' Interimális Vezére vólt, engedelmet adott

Frantzia tiszteknek, hogy az ott történt dolgoknak igazi elü-adása végett ide Párisba a' Directoriumhoz jöhessenek. — Úgy látszik, hogy *Haller* Hazafi, ezen Olofz tábvr' Generális Perceptora, legyen az, a' (kinek talám leg több szüksége fogna lenni a' mentségre; mint-hogy ő, a' mint hallatik, egy hadi Itélő-szék' elibe fog nem soká hallattatni. — Hanem bajoson érti magát ez az egész dolog; és úgy látszik, hogy a' Directorium is kényesen teszi benne a' lépéseket. A' Romai táborhoz, mint már tudjuk, egy Proclamátziót küldött, a' melyben ugyan hibásnak mondja lenni a' tiszteket, de nem tsak hogy semmi inquisitzióval nem fenyegeti őket, hanem még abban is mintegy a' tisztek' tsendesítésére tzelozó lépést tett, hogy Gen. Mafsenát, mint valamely egészszen más tzelbol és szép szín alatt el-komendérozta Romából a' Lyguriai táborhoz. — Hanem a' *Haller* és *Mafsera* dolgok együtt vétettetve erősee nem érthetők. Ez előtt nem sokkal azt olvastuk vólt, hogy ez a' *Haller*, mihelyest a' *Mafsena* Romába való érkezését meg-értette, a' Gen. Perceptorságot azonnal letette; mihelyt ellenben Mafsena Romából egy kevélsé el-távazott vólt, *Haller* akkor a' Gen. Perceptorságot ujra esmet folytatni kezdte. Ebből az jön ki, hogy *Haller* nem szenvedhette a' *Mafsena* excelsufsait; Mafsenát a' tisztek sem szenvedhettek; *Haller* és a' tisztek tehát együtt nem szenvedhették Mafsenát; hogy esik tehát, hogy most még is *Haller* állittódik hadi Itélő-szék' elibe? — Ez az, a' minem érti magát. Nem tud-

hatni kétség-kivül minden környülfállásokat, és azért tették a' dolog ellenkezőnek.

Gen. *Bonaparte* és *Kilmain*, még Aprilis' 11-dikénn Párisban vóltak, és azonn naponn is az Angliai expeditzió felett tanátskoztak a' Directo-riumnál. —

Itt Párisban némely' Irók olyan gondolkodással vagnak az Olofz kikötő helyekben öfz/öze-gyü-lő nagy Frantzia készü'letekről, hogy azoknak egy részfe *Málta* szigete ellen tétettetne, mint hogy annak ki-kötő-helyei Frantzia Országra nézve az ő *Levan-tére* való kereskedésében, igen alkalmas fekvé-süek volnának És kints is sok szaladott Olofz országból oda által.

Hogy hasznos fel-tételek alatt, a' Frantzia Respublika a' *Speciai* kikötő-helyet és a' *Luccai* Respublikát a' *Cisalpína* Respublikához akarná tsatólni, ez is a' Párisi Irók' vélekedése, olyan okból, hogy a' *Cisalpínusok*nak még eddig egy kikötő-helyek sem lévén, arra nagy szükségek vólna, és a' *Luccai* vidékekkel együtt *Spezziának* fekvése is igen alkalmas vólna a' *Cisalpínusok*nak.

A' leg ujjabb Parisi levelekből látjuk, hogy tsak ugyan valami olyan expeditzióhoz készül a' Frantzia Orzágló-szék a' *Mediterraneum* tengerenn, a' hova a' tudományoknak és mesterségeknek is bé-folyáfsal kell lenni — 3 *Astronomusok*, 3 *Geometrák*, 4 *Mechanicusok*, 3 *Naturális Historiához* értők, 2 *Minerologusok*, és 4 *Chimi-*

cusok vagynak a' ki-neveztetett Tudósok között — a' kik már műszereiket (instrumentumaikat) is el-küldötték Toulonhoz, 's-nem soká magok is el fognak ugyan oda utazni.

H e l v é t z i a.

A' Frantziák a' Bernai, Solothurni, és Freyburgi Kántonokban bizonyos számú fő személyeket arestálván, Frantzia országba szállítják által; a' kik, mint hallatik, mind addig ott fognak mint Kezesek maradni, a' míg a' nevezett három Kántonok a' adóik /vetteti contributziót meg nem fizették. — Bâselből Apr. 14-dikénn irták, hogy ezek a' Bernában arestáltatott Tanács-béli és egyéb fő rangutizenkét személyek, azonn a' naponn vitettek légyen ott kérefztül, Huszár csoportok által késértetett kotsikban, Hunningen felé.

Gen. *Schauenburg* egy intő-levelet küldött April. 5-dikénn a' St. Galleni, Toggenburgi, és Appenzeli Országgló-székekhez, melynek ez a' foglalata: — „

„A' Helvétziában fekvő tábornak fő vezére tudósittatván arról, hogy a' St. Galleni, Toggenburgi, és Appenzeli ideig-való Országgló-székek, annak a' Confitutziónak, a' mely által a' Helvétus nép' szereztséjének és függetlenségének bátor-ságos lábra kell állittódni, bé-nem-vételével meg nem elégedvén, ennek felette még a' Thurgauai nép-gyűléseket is a' magok foglalatoságaikbann

meg-akadályoztatni mérészelték ; meg-fontolván továbbá — hogy Helvétziának java azt kívánja, hogy ezen országnak minden részei mennél hamarább egy familiává légyenek, és egy Constitutzió alatt egyesüljenek — 's-hogy az ezen célra való eljuthatásban a' leg kisebb halogatás a' leg veszedelmesebb következéseket vonhatja magaután ; meg-gontolván végezetre — hogy a' St. Galleni, Toggenburgi, és Appenzeli Országló-székeknek magok'-viselete arra tzelőz, hogy Helvétziában egy olyan Hazafiak között való hadakozást gerjeszzen, a' melynek még bölsőjében való megfolytását a' Frantzia Respublika a' maga köleleséginek lenni tartja: mind ezekre nézve a' következőket ki-hirdetteti — 1)ször. A' St. Galleni, Toggenburgi, és Appenzeli Országló-székeknek tagjai, mind azokért a' késédelmezésekért, a' melyek által a' szomszéd Kántonokban a' nép-gyűléseket, a' Helvétzia népnek ajánltatott Constitutzió' el-fogadásában fenn-tartóztathatnák, személyes számadással tartoznak — 2)ször. Hasonló-képpenn ugyan ök, életjekkel tartoznak felelni a' közönséges tsendeliséget meg háborító minden meg-bántásokért, és minden erőszak-tételekért, a' melyek az ő részekről, vagy a' St. Galleni, Toggenburgi, és Appenzeli lakosok' részéről, a' szomszéd Kántonok iránt el-követetni fognának; azon történetet ki-vévén, ha ezen Országló-székek *authentice* megmutathatják azt, hogy ök a' magok' részekről a' rendetlenségeknek el-háritására a' lehetőségig mindent el-követtenek. Ök tartóznak felelni azoknak

a' személyeknek bátorsága felöll is, a' kik azért, hogy ezen Helvétziai Conffitutziónak el fogadta-tása iránt való hajlandóságokat ki-nyilatkoztat-ták, nyughatatlanságot szenvedni kéntelenítetteth-nének — 3)szor. Ha 12 napok alatt (Apr. 6-diká-tol számlálva) a' St. Galleni, Toggenburgi, és Appenzeli nép-gyűlések, a' Helvétziai népnek ja-vasoltatott Conffitutzio' el-fogadása végett egye-sülve, és a' valóftáshoz szükséges Organizátzió-val (nép-gyűlési Præsesek', Secretáriusok' lételé-vel, &c) készen nem lesznek, ki-nyilatkoztatja a' fő vezér, hogy ő a' nevezett Országgló-székeket, a' Helvétziai Oligarchia' Vétkes-Sorsosainak fog-ja tartani, és irántok hathatós és siető eszközöket fog elő venni — „

„Generál Schauenburg. —

Az itt szóban forgó Országgló-székek, vévén ezen fenyegetődöz irást Schauenburgtól, mingyár Kö-veteket indítottak Arauba a' Nemzeti Kép viselő Gyűléshez, olyan kérdéssel, hogy mit tsinálja-nak? — Az ólta, hogy Schauenburg ezt a' leve-let azon Országgló-székekhez küldötte, erősen fel-zavarodtak (a' Bregenzi 14-dik Aprilisi, és a' Bo-den-tava mellöll ugyan azonn naponn indült leve-lek szerént) a' szomszéd Helvétus vidékekenn a' dolgok. — Ezen napokban (így szollnak ezek) mi, véres történeteknek valánk szemlélőji. A' külső Rodeni-Appenzeli, és Toggenburgi lakosok, a' töllök úgy neveztető nöye Büchly = (az Ochs Confitutzioja =) ellen annyira annyira fel-mérge-sültenek

volt, hogy az ő mérgeknek nem volt hatása; azonban meg-érkezett a' Schauenburg' Proclamatziója, mely mellett ő arról teszen rövid kérdést, hogy el-fogadják-e' a' Constitutziót? vagy azt akarják, hogy a' Frantzia seregek elő-nyomuljanak? Erre a' falusiak néki dühösfütek, és dühöségeiket a' magok' előljáróikonn érezteték. Egy Arbon nevű kis városotskába néhány ezren bérontottak, és a' városi lakosok nagy bajjal tartóztathatták-meg őket a' puztitástól és égetéstől; hanem az előljárok csak ugyan így is sokat szenvedtek, ha halált nem is, halálra való verést, úgy hogy a' Boden-tava' partjait a' szérentsétlenek siránkozásaik hangoztatták. Több helységek iránt is meg volt ez a' terelőzés. A' Rbeinecki Polgármester, a' mit hallatik, a' Rheinthal' lakosai által meg-ölegett, 's-több e'-félék. Végre 8000 Thurguai fel-költ malsa jött segedelemre, és a' izilaj sokadozásnak el-ízélesztésére. A' Zürichiiek is meg-szollittattak a' segedelemért, 's-haladék nélkül meg is indultak 500 Zürichi önként-vállalkoztak. — Ezek a' levelek erőssen tartanak, hogy Gen. Schauenburg alkalmatofságot veszen ezen zürzavarokból arra, hogy Helvétziának ezeket a' hátulsó videkeit is el-foglalja, és így egész Helvétziát el-borítsa a' Frantzia seregek által. — Végre költeménynek írják lenni ugyan ezen tudósítók azt, hogy a' Bernaiak' között afzfzonyok is oly sokann el-hullottanak volna a' minapi tsatában. Tsak 2-tő esett-el. —

A' Contributziónak summája, a' melyet *Le-Car*

lier kíván, ennyi: — „A' Bernai Kántontól 6 — Freyburgtól 2 — Solothurntól 2 — Luzerntől 2 — Zürichből 3 — a' Luzerni Káptalantól és az Urbani Apáturságtól együtt 1/2 — milliót. A' melyeknek fizetése aloll, a' tsupa munkájokból élő városi és falusi lakosok ki-vétetnek. — (Nem tsak a' három feljebb nevezett Kantonok fizetik tehát a' kiszabott Contributziót.)



Egy Magyar Tiszt Úr írta e' következő Levelt Zimomból: — „Húsvét második napján Zimomból által mentünk Belgrádba (Nandorfejer-varba) igen számosan, Mélt. Scherz Urnak, Herzeg *Eszterházy* Antal Regementje' Obersterének vezérlése alatt. Fels. Udvarunk t. i. Scherz Oberster Urra bírta, hogy a' Belgrádi Basával egygyezzen meg azon eleseg (búza 's-liszt) eránt, melyet tőlünk kért a' fényes Porta kélf pénzen, 60 ezer embernek tartására, mely Sereg minden órán Belgrád alatt fog táborba szállani *Paseman-Oglu* ellen. — A' Belgradi Vízi Kapu alatt vólt, mind a' mi számunkra, mind a' Törökök' részére a' hely el készítve, a' hol szemközbe jöttünk. Mint egy 140 Török Katonak vártak bennünket a' kapunál. Midőn a' hajóból benn a' falak között (mert addig áradt ki a' víz) ki-szallottunk, és minekutána a' köszöntések meg-estek: elő hozatta a' Basa, a' hozzfú szárú Török pipákat, édesetéget és Kavét. Ezek között, el kezdődött a' beszéll-